

Aktstykke nr.

Folketinget -NaN

Justitsministeriet. København, den .

- a. Justitsministeriet anmoder Finansudvalget om tilslutning til, at Rigspolitiet kan fortsætte med at gennemføre anskaffelsen af en national operativ disponeringsløsning (POL-DISP-projektet) på trods af væsentlige ændringer i projektets økonomi og tidsplan.

Der forventes en fordyrelse af de samlede projektudgifter på i alt 34,5 mio. kr., hvormed de samlede projektudgifter udgør 422,3 mio. kr. inkl. risikopulje og ekskl. renter (2023-pl). De samlede udgifter afholdes af den på finansloven opførte bevilling på § 11.23.01. Politiet og den lokale anklagemyndighed mv.

- b. Projektet blev første gang forelagt Finansudvalget i november 2018, *jf. akt. E af 15. november 2018*. Finansudvalget er efterfølgende blevet forelagt et orienterende aktstykke om resultatet af det gennemførte udbud, *jf. akt. 184 af 28. maj 2020*, der medførte en mindre nedjustering af budgettet. Dernæst er Finansudvalget forelagt et aktstykke grundet forsinkelse og fordyrelse, hvor Finansudvalget ved *akt. 279 af 24. juni 2021* tiltrådte, at Rigspolitiet kunne fortsætte med at gennemføre anskaffelsen af POL-DISP på trods af væsentlige ændringer i projektets udgifter og tidsplan bl.a. som følge af COVID-19-relaterede forhold. Det var ved *akt. 279 af 24. juni 2021* forventningen, at realiseringsfasen skulle påbegyndes i 1. kvartal 2024, og projektudgifterne blev estimeret til i alt 387,8 mio. kr. inkl. risikopulje ekskl. renter (2023-pl) i perioden 2017-2028. Projektets nettogevinst blev estimeret til -500,9 mio. kr. inkl. risikopulje (2023-pl).

Justitsministeriet har efterfølgende ved *akt. 93 af 13. april 2023* orienteret om, at projektet forventedes at blive yderligere væsentligt forsinket og fordyret, herunder en mindre fordyrelse af projektudgifterne og en betydelig fordyrelse af de afledte driftsudgifter. Der blev hertil orienteret om, at Finansudvalget forventeligt primo andet halvår af 2023, ville blive forelagt et søgende aktstykke for projektet, da det på daværende tidspunkt ikke var muligt at fastlægge en opdateret tidsplan og beregne de samlede økonomiske konsekvenser.

Der forelægges hermed et søgende aktstykke, da de varslede væsentlige ændringer i projektets tidsplan og ændringer i udgifter nu er konsoliderede. Projektet blev i *akt. 279 af 24. juni 2021* forventet afsluttet ved udgangen af 2023, mens projektafslutningen nu forventes i tredje kvartal 2025. Dette svarer til en forsinkelse på 21 måneder. Det bemærkes, at der for Københavns Politi er en yderligere forsinkelse i implementeringen af systemet grundet lokalemæssige udfordringer, som Justitsministeriet også har orienteret om ved *akt 93 af 13. april 2023*. Det er således forventningen, at Københavns

Politi får implementeret løsningen i første kvartal 2026, og at denne implementering forestås af en særskilt projektorganisation el.lign., der initieres af driftsorganisationen, hvorved udgifterne fremgår som afledte driftsudgifter. Udgifterne til projektets gennemførelse er nu estimeret til 422,3 mio. kr. inkl. risikopulje og ekskl. renter (2023-pl) i perioden 2017-2029 og er dermed opjusteret med 34,5 mio. kr. Projektets nettogevinst er nu estimeret til -620,7 mio. kr. inkl. risikopulje (2023-pl). De samlede udgifter afholdes af den på finansloven opførte bevilling på § 11.23.01. Politiet og den lokale anklagemyndighed mv.

Baggrund om POL-DISP-projektet

Formålet med POL-DISP-projektet er at anskaffe og implementere en national, fælles operativ it-plattform til disponering, dvs. udvælgelse, styring og koordination af de tilgængelige ressourcer i form af både personale og materiel (primært kørende). Plattformen skal anvendes af alle enheder i politiet – både i den daglige disponering samt ved større varslede og uvarslede hændelser. Disponeringsplatformen vil være et vigtigt værktøj i politikredsenes vagtcentraler og servicecentre samt i Rigspolitiet og skal understøtte en hensigtsmæssig og ensartet disponering. Udover at højne kvaliteten i politiets disponering, indebærer projektet et væsentligt moderniseringsaspekt, idet platformen skal erstatte flere ældre systemer. POL-DISP-løsningen er i hovedsagen færdigudviklet, og det er forventningen, at en implementering vil medføre det ønskede kvalitetsløft af politiets operative opgavevaretagelse.

Tidsplan

Der forventes en forsinkelse på 21 måneder. Forsinkelsen skyldes primært to forhold, der har bidraget til at forsinke færdiggørelsen af løsningen og de efterfølgende test- og prøveaktiviteter. For det første er der opstået forsinkelser i Rigspolitiets infrastrukturleverancer til projektet, hvilket primært har skyldtes knappe it-ressourcer i Rigspolitiet. Det bemærkes, at Rigspolitiet som følge af eksekveringsudfordringer har gennemført en replanlægning af it-udviklingsporteføljen med henblik på at etablere en mere realistisk balance mellem omfanget af projekter i politiet og den tilgængelige kapacitet, så politiet kan fokusere og eksekvere på de højst prioriterede, største og mest kritiske projekter for politiet. Resultaterne heraf forelå primo maj 2023, hvor POL-DISP-projektet var ét af politiets højst prioriterede projekter. For det andet har løsningen (omfattende både den grundlæggende standardløsning og den efterfølgende tilpasning og videreudvikling af løsningen) indeholdt væsentlige flere fejl end forventet.

De beskrevne forhold har betydet, at det har været nødvendigt at revurdere projektets tidsplan for at skaffe den nødvendige tid til dels færdigudvikling af løsningen, dels den nødvendige test og afprøvning af den samlede løsning. Løsningen er i al væsentlighed færdigudviklet og de sidste udeståender forventes færdigudviklet ultimo 2023. Herefter foretages test og afprøvning frem til april 2024.

Løsningen forventes ibrugtaget i de første to pilot-politikredse i maj og juni 2024. Løsningen udrulles herefter til yderligere 9 politikredse i andet halvår 2024 og første halvår 2025, hvor løsningen således er ibrugtaget i 11 ud af de i alt 12 politikredse. Udrulningen til Københavns Politi kan ikke gennemføres i samme periode som de øvrige, fordi der er nogle særlige lokalemæssige udfordringer hos Københavns Politi, der kræver gennemførelse af et byggeprojekt ved Københavns Politigård.

Dette byggeprojekt forventes afsluttet ved udgangen af 2025, således at POL-DISP forventeligt kan udrulles til Københavns Politi i første kvartal 2026. Det er af ressourcemæssige årsager besluttet at nedlukke hovedprojektet efter gennemførelsen af udrulningen til de første 11 politikredse, således at

udrulningen til Københavns Politi skal gennemføres via en særskilt projektorganisation el.lign., der initieres af driftsorganisationen.

Den aktuelle tidsplan indeholder derfor følgende starttidspunkter:

- Gennemførelsesfasen:
 - Pilotdriftsstart i 1. politikreds: maj 2024
- Realiseringsfase: oktober 2025

Projektets udgifter

Udgifterne til projektets gennemførelse er nu estimeret til 422,3 mio. kr. inkl. risikopulje og ekskl. renter (2023-pl) i perioden 2017-2029, hvilket er en nettofordyrelse på 34,5 mio. kr., *jf. tabel 1*. De væsentligste årsager til nettofordyrelsen er 1) merudgifter på 16,1 mio. kr. til bemanning (interne og eksterne) som skyldes den forlængede projektperiode, 2) merudgifter på 10,5 mio. kr. til nye, mindre udviklingsopgaver og evt. dækning af senere dokumenterede meromkostninger til leverandøren, 3) merudgifter på 7,1 mio. kr. til drift, infrastruktur og netværk og 4) merudgifter på 0,8 mio. kr. til diverse mindre poster.

Afskrivningerne forbundet med de aktiverbare projektudgifter forventes at have omkostningsvirkning indtil 2029 som følge af forsinket ibrugtagningsdato, hvilket er ét år senere end angivet i *akt. 279 af 24. juni 2021*.

Mio. kr. (2023-pl)	Total	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Aktiverbare projektudgifter	227,2	-	-	-	0,1	0,6	1,8	6,6	37,6	46,4	43,8	41,1	39,5	9,7
Ikke-aktiverbare projektudgifter	180,8	1,7	8,2	16,3	22,1	22,2	22,1	30,5	48,5	9,3	-	-	-	-
Risikopulje	14,3	-	-	-	-	-	-	-	-	14,3	-	-	-	-
Total ekskl. renter	422,3	1,7	8,2	16,3	22,2	22,8	23,9	37,0	86,2	70,0	43,8	41,1	39,5	9,7
Renter	36,0	-	-	-	0,3	1,2	2,9	5,3	7,7	7,8	5,6	3,5	1,5	0,2
Total inkl. renter	458,3	1,7	8,2	16,3	22,4	23,9	26,8	42,4	93,9	77,7	49,4	44,6	40,9	10,0

Projektets gevinster

POL-DISP-projektet tilvejebringer en samlet, landsdækkende og tidssvarende it-understøttelse af politiets operative disponeringsopgaver, herunder understøttelse af de regionale og nationale situations- og operationscentre.

POL-DISP indeholder integrationer til en række af politiets registre og sikrer således et automatiseret, opdateret datagrundlag for disponeringsopgaven, ligesom der automatisk afleveres data til politiets centrale sagsbehandlingssystem (POLSAS). POL-DISP skaber endvidere grundlag for en mere databaseret kommunikation mellem vagtcentralerne i politikredsene og de udekørende patruljer, hvilket adskiller kommunikationen i dag, som primært er talebaseret. Dette giver et langt mere præcist grundlag for patruljernes indsats samt et bedre overblik i vagtcentralen. POL-DISP vil endvidere styrke politiets operative parathed i forhold til større uvarslede hændelser, bl.a. gennem et bedre situationsoverblik og mere smidige muligheder for samarbejde på tværs af politikredsene.

En række af gevinsterne ved POL-DISP, herunder et bedre datagrundlag for disponeringen og indsatserne i de enkelte politikredse, vil kunne høstes løbende i forbindelse med ibrugtagningen af løsningen i de enkelte politikredse, men den samlede gevinst ved kun at have én national disponeringsløsning vil først kunne indfries, når løsningen er taget i brug i alle 12 politikredse.

POL-DISP medfører efter fordyrelsen en samlet negativ bruttogevinst på -198,4 mio. kr. i perioden 2017-2029, jf. tabel 2. Det kan henføres til, at de løbende afledte omkostninger til drift og vedligehold af den nye løsning er estimeret til i alt 232,7 mio. kr. i perioden 2017-2029, mens Rigspolitiet forventer, at gevinsten i samme periode til nedlukning af de eksisterende systemer vil udgøre -34,3 mio. kr.

Mio. kr. (2023-pl)	Total	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Budgetmæssige gevinster	-198,4	-	-	-	-	-	-1,5	-5,1	-31,0	-41,0	-40,9	-35,8	-34,5	-8,6
Produktivitetsgevinster	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Samfundsøkonomiske gevinster	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totale bruttogevinster	-198,4	-	-	-	-	-	-1,5	-5,1	-31,0	-41,0	-40,9	-35,8	-34,5	-8,6

Af tabel 3 fremgår en sammenligning af de nye estimater på projektets samlede omkostninger (projektudgifter samt budgetmæssige gevinster) med estimaterne fra *akt. 279 af 24. juni 2021*. Der er i alt tale om en fordyrelse på 116,1 mio. kr. fordelt på projektudgifter (34,5 mio. kr.) en forværring af de negative budgetmæssige gevinster til øgede omkostninger til drift og vedligehold (85,4 mio. kr.) samt en mindre omkostning til renter (-3,0 mio. kr.).

Der er sket en væsentlig forskydning i omkostningsvirkningen fra perioden 2020-2023 til perioden 2024 og frem. Dette skyldes primært den senere idriftsættelse, herunder at risikopuljen er flyttet til projektets nye idriftsættelsesår, samt at der er sket en væsentlig forværring af realiseringen af projektets økonomiske gevinster.

Bruttogevinsterne estimeres til 198,4 mio. kr., hvilket betyder, at der er sket en forværring af bruttogevinsterne på 85,4 mio. kr. i perioden 2021-2029. Forværringen skyldes primært fire årsager. *For det første* vil perioden, hvor de løbende driftsudgifter afholdes inden ibrugtagning af løsningen, forlænges, (30,0 mio. kr.). *For det andet* kan disponeringssystemet HS2, der anvendes i Københavns Politi, først udfases 27 måneder senere end forudsat i senest tiltrådte aktstykke, da udskiftning af systemet med POL-DISP først kan ske, når Københavns Politi har afsluttet byggeprojektet vedrørende deres vagtcentral (18,9 mio. kr.). *For det tredje* udskydes nedlukningen af Politiklienten, der er det nugældende disponeringssystem i de øvrige politikredse, hvilket skyldes, at dele af Politiklienten modsat tidligere forudsat fortsat skal anvendes til håndtering af bygnings- og overfaldsalarmer i alle 12 politikredse efter implementering af POL-DISP (8,0 mio. kr.). Udskiftningen af denne funktionalitet har ikke været en del af POL-DISP-projektet og vil udgøre en selvstændig, sideløbende aktivitet, som Rigspolitiet ikke vurderer kan prioriteres på nuværende tidspunkt. *For det fjerde* er de forventede gevinster vedr. løn til interne driftsressourcer til de to systemer ikke indfriet i det forventede omfang (28,5 mio. kr.). Det bemærkes, at Rigspolitiet er i proces med at modernisere it-driften generelt, og der kigges i den forbindelse løbende på at optimere ressourceforbruget til

driften af politiets it-systemer. De samlede udgifter afholdes inden for den på finansloven opførte bevilling på § 11.23.01. Politiet og den lokale anklagemyndighed mv.

Tabel 3

Sammenligning mellem akt. 279 af 24. juni 2021 og de nye estimater

Mio. kr. (2023-pl)	Total	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Samlede omkostnings-baserede projektudgifter ekskl. renter														
Akt. 279 af 24. juni 2021	387,8	1,6	8,0	16,1	19,9	22,5	46,0	88,1	46,1	42,3	40,5	40,1	16,7	-
Nye estimater	422,3	1,7	8,2	16,3	22,2	22,8	23,9	37,0	86,2	70,0	43,8	41,1	39,5	9,7
Difference	34,5	0,1	0,2	0,2	2,3	0,3	-22,1	-51,0	40,1	27,7	3,3	1,0	22,8	9,7
Renter														
Akt. 279 af 24. juni 2021	39,0	-	-	-	0,9	3,8	6,2	7,9	8,1	5,9	3,9	1,8	0,4	-
Nye estimater	36,0	-	-	-	0,3	1,2	2,9	5,3	7,7	7,8	5,6	3,5	1,5	0,2
Difference	-3,0	-	-	-	-0,6	-2,6	-3,3	-2,6	-0,4	1,8	1,8	1,7	1,1	0,2
Budgetmæssige bruttoge-vinster														
Akt. 279 af 24. juni 2021	113,0	-	-	-	-	0,7	0,7	19,4	25,6	23,5	19,2	18,1	5,9	-
Nye estimater	198,4	-	-	-	-	-	1,5	5,1	31,0	41,0	40,9	35,8	34,5	8,6
Difference	85,4	-	-	-	-	-0,7	0,7	-14,3	5,4	17,6	21,7	17,7	28,6	8,6
Politiets samlede omkostninger per år														
Akt. 279 af 24. juni 2021	539,9	1,6	8,0	16,1	20,7	27,0	52,9	115,4	79,8	71,7	63,5	60,1	23,0	-
Nye estimater	656,7	1,7	8,2	16,3	22,4	23,9	28,3	47,5	124,9	118,8	90,3	80,4	75,4	18,6
Difference	116,9	0,1	0,2	0,2	1,7	-3,1	-24,7	-67,9	45,1	47,1	26,8	20,3	52,4	18,6

Risici og risikoprofil

POL-DISP-projektets risikoprofil vurderes fortsat at være høj, hvilket skyldes, at der frem til pilotimplementering fra april 2024 er tale om en stram tidsplan, hvor en forsinkelse af mange af de planlagte aktiviteter vil medføre at hele projektet forsinkes. Dog vurderer Rigspolitiet, at risikoprofilen er aftagende i takt med projektets fremdrift, hvorved det særligt skal bemærkes, at den tekniske udvikling af POL-DISP i al væsentlighed er afsluttet. Rigspolitiet anser desuden det gode samarbejde om den nye tidsplan med den eksterne leverandør af løsningen, som risikomitigerende. Projektets nuværende risikopulje på 14,3 mio. kr. vurderes derfor at have en tilstrækkelig dækningsgrad ift. projektets risici. Projektets tre væsentligste risici vedrører 1) implementering af mobilapp, 2) hvorvidt antallet af fejl i forestående prøver af systemet er inden for et acceptabelt niveau, samt 3) om knaphed af kritiske it-ressourcer forsinker leverancer frem til ibrugtagning. Projektledelsen og projektets styregruppe har fokus på risici og mulige mitigerende tiltag.

Behandling i Statens It-råd

Projektet har oprindeligt været forelagt og risikovurderet ved Statens It-råd i juni 2018 med henblik på igangsættelsen af projektet. Projektet har siden været forelagt i marts 2021 og senest i august 2023 med henblik på Statens It-råds vurdering af projektets status og fremdrift, idet der har været

konstateret væsentlige ændringer i projektet. Risikoprofilen er ved alle tre vurderinger angivet som høj risiko. Seneste udtalelse fra Statens It-råd vedlægges som bilag til dette aktstykke.

Statens It-råd har påpeget vigtigheden af, at der er fuldt fokus på håndteringen af risikobilledet i det videre projektforsløb, særligt i forhold til den stramme tidsplan frem til pilotdriftsstarten i foråret 2024. Statens It-råd har vurderet, at det er en fornuftig beslutning, at implementeringen i Københavns Politi sker via en særskilt projektorganisation el.lign., der initieres af driftsorganisationen, for at sikre at POL-DISP-projektet ikke påvirkes af eventuelle forsinkelser i byggeprojektet.

Endvidere har Statens It-råd i august 2023 fremsat to konkrete anbefalinger til Rigspolitiet vedr. POL-DISP-projektet:

1. *It-rådet anbefaler, at Rigspolitiets ledelse klart prioriterer og sikrer synliggørelse af tidsplaner og af den nødvendige allokering af de relevante medarbejdere, som er tidsplanernes forudsætning, på tværs af Rigspolitiets udviklingsprojekter.* –Svar: Rigspolitiet offentliggjorde i maj 2023 resultaterne af en omfattende replanlægning af it-udviklingsporteføljen, der har til formål at fokusere og eksekvere på de højst prioriterede, største og mest kritiske projekter for politiet, herunder POL-DISP-projektet. Næste skridt er at etablere en konsolideret plan for særligt resourceallokeringen for de kommende kvartaler for at sikre, at de nødvendige ressourcer er til rådighed for projekterne – også set i lyset af, at der på en række områder er en ”flaskehals-problematik” med både mangel på ressourcer og et behov for prioritering af ressourcer mellem drifts- og projektopgaver. Rigspolitiet er klar over, at den nødvendige resourceallokering og -prioritering er afgørende for projekternes mulighed for at blive gennemført som planlagt, og der er opmærksomhed i Rigspolitiets øverste ledelse herom.
2. *It-rådet anbefaler, at POL-DISP opdaterer og yderligere konkretiserer projektets risikoanalyse med henblik på at tydeliggøre og kommunikere de nødvendige mitigerende tiltag uden for projektet.* –Svar: POL-DISP-projektet har igangsat en mere detaljeret beskrivelse af risici med høj sandsynligheds- og konsekvensscore. I beskrivelserne lægges der blandt andet vægt på en konkret beskrivelse af årsager til og konsekvenser af de specifikke risici, ligesom de mitigerende handlinger genbesøges og om nødvendigt konkretiseres og beskrives i større detaljer. Samlet er målet at sikre, at de identificerede risici er forståelige og let kommunikerbare.

Rigspolitiet arbejder i øvrigt fortsat positivt med rådets tidligere anbefalinger fra den oprindelige risikovurdering samt opfølgning i marts 2021. I tilknytning hertil gennemfører projektet løbende uformelle sparringsmøder med Statens It-råd.

Tidsplan for fremtidige orienteringer

Den nye tidsplan for orienteringer af Finansudvalget er:

- 4. kvartal 2025 – Orientering i forbindelse med overgang til drift, den afsluttende implementering samt projektstatus i øvrigt.
 - 4. kvartal 2026 – Orientering om projektets drift og effekter ca. et år efter overgang til drift, samt orientering om status vedrørende implementering i Københavns Politi.
 - 4. kvartal 2027 – Orientering om projektets drift og effekter ca. et år efter overgang til drift inkl. Københavns Politi.
- c. Aktstykket forelægges Finansudvalget med henblik på, at projektet kan fortsætte på trods af væsentlige ændringer i projektets økonomi og tidsplan med henvisning til budgetvejledningens pkt. 2.2.18.1.2.

- d. Projektet har været forelagt Statens It-råd, hvis seneste udtalelse vedlægges som bilag til dette aktstykke.
- e. Under henvisning til ovenstående anmodes om Finansudvalgets tilslutning til, at Rigspolitiet kan fortsætte med at gennemføre anskaffelsen af en national, fælles operativ it-plattform til disponering (projekt POL-DISP) på trods af væsentlige ændringer i projektets økonomi og tidsplan. Der forventes en fordyrelse af de samlede projektudgifter på i alt 34,5 mio. kr., hvormed de samlede projektudgifter udgør 422,3 mio. kr. inkl. risikopulje og ekskl. renter (2023-pl). De samlede udgifter afholdes af den på finansloven opførte bevilling på § 11.23.01. Politiet og den lokale anklagemyndighed mv.
- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København

PETER HUMMELGAARD

/ Emil Sølvér Rehling

Til Finansudvalget.